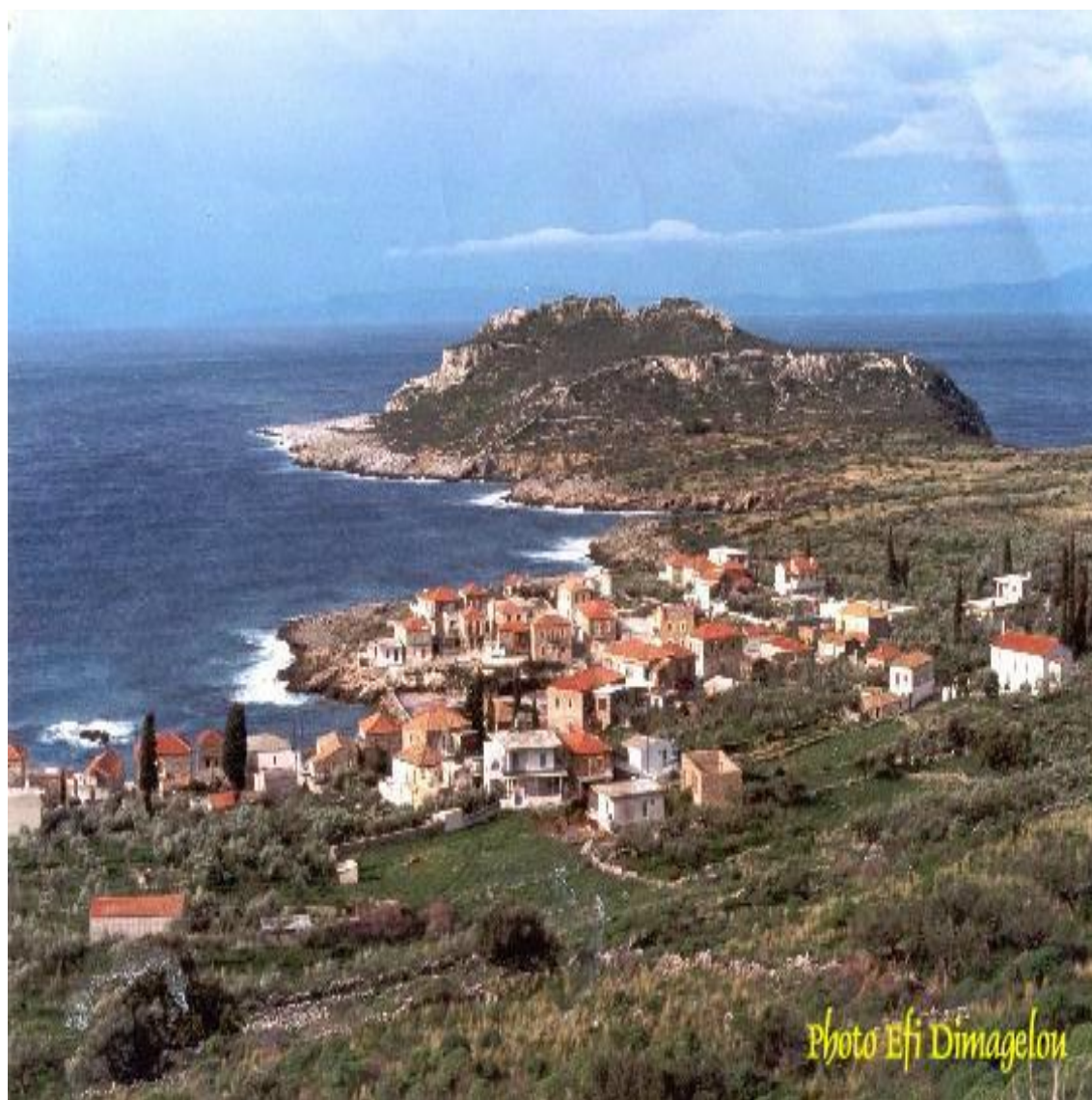

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕΑΣ

ΤΡΑΧΗΛΑ
ΕΝΑ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ ΠΟΥ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ

Φάκελος Φώς

Βιβλίο Τρία

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΑΖΗΤΕΙΤΑΙ

ASBN: 978-960-91151-6-2

Copyright (C) ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ. Αντρέας Κωνσταντινέας

Μορφολογία – Τεχνική επιμέλεια:

ΑΝΑΖΗΤΕΙΤΑΙ εθελοντής

Επεξεργασία κειμένου – Σελιδοποίηση:

ΑΝΑΖΗΤΕΙΤΑΙ εθελοντής

Διορθώσεις:

ΑΝΑΖΗΤΕΙΤΑΙ εθελοντής

Ηλεκτρονικό μοντάζ – Φιλμ: 210...

ΑΝΑΖΗΤΕΙΤΑΙ εθελοντής

Στήσιμο εξωφύλλου:

ΑΝΑΖΗΤΕΙΤΑΙ εθελοντής

Τηλέφωνο επικοινωνίας 6987925500 Αντρέας Κωνσταντινέας

e-mail: greekfilakes@gmail.com

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ Γιώργου Παπαδοκοτσόλη.... Σελίδα 4

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ.... Σελίδα 5

Δήμος Λεύκτρου - Τραχήλα.... Σελίδα 8

ΜΑΝΙΑΤΙΚΗ Ποίηση..... Σελίδα 8

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ «ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ»

Τραχήλα, το γεωλογικό πρόβλημα κατάρρευσης της και η δυνατότητα αποκατάστασης. .... Σελίδα 13

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ CAMPING

«ΕΛΠΙΔΑ»

ΠΡΩΤΟ ΚΥΤΤΑΡΟ ΑΓΑΠΗΣ... Σελίδα 22

ΠΑΡΑΜΥΘΕΙΑ. ... Σελίδα 23

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΙΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙ Ο ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΟΥ... Σελίδα 29

Στη Μάνη η ευγνωμοσύνη και η φιλοξενία, είναι θεότητες.

Παραδόσεις. ...Σελίδα 34

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο Γιώργος Παπαδοκοτσώλης γεννήθηκε στις 9/11/68 στον Πειραιά. Οι γονείς του Θανάσης – Άννα κατάγονται από τα μέρη της Λαμίας Φθιώτιδας. Σπούδασε στην Μπολόνια Γεωλογία και εργάστηκε στο Εθνικό Κέντρο Ερευνών της Ιταλίας με αντικείμενο τα παράκτια περιβαλλοντικά προβλήματα διάβρωσης ακτών – ιζηματογένεσης στα μέρη του δέλτα του Πάδου. Αργότερα στην Ελλάδα ασχολήθηκε σε διάφορα κατασκευαστικά έργα, όπως στην Αττική οδό, στην κατασκευή του δικτύου οπτικών ινών, και σε ψηφιακές χαρτογραφήσεις του υπεδάφους με γεωραντάρ και γεωφυσικές μεθόδους και σε γεωτεχνικές εργασίες στον υποθαλάσσιο χώρο με δειγματοληψίες και monitoring.

Το 2008 γνωρίστηκε με τον Αντρέα Κωνσταντινέα στα εικαστικά εργαστήρια του δήμου Αιγάλεω. Η κοινή τους αγάπη για τα κοινωνικά δίκτυα, τις καλές τέχνες και τις καταδύσεις ήταν τα κλειδιά για το ξεκίνημα μιας αγνής και δυνατής φιλίας. Ο Γιώργος ευαισθητοποιημένος από τον Αντρέα για τα κοινωνικά προβλήματα των κρατουμένων πήρε την απόφαση να γίνει ενεργό μέλος του ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ που ίδρυσε ο Αντρέας και να προσφέρει διαρκώς ό, τι μπορεί, όπως προσωπικό χρόνο και γνώσεις για την δημιουργία του πρώτου προγράμματος οικονομικής ανάπτυξης του ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ στην περιοχή της Τραχήλας.

Παράλληλα με τις προμελέτες του ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ στα κτήματα που θα δημιουργηθούν τα εν λόγω προγράμματα τα οποία εξασφάλισε για τους σκοπούς αυτούς η Μ.Κ.Ο. πραγματοποιήθηκε και γεωφυσική αποτύπωση – πιστοποίηση του προβλήματος διάβρωσης και καθίζησης, μέσα στον αιγιαλό του χωριού με προσωπική εργασία από τους δύο αδελφικούς φίλους Γιώργο και Ανδρέα. Τα γεωλογικά προβλήματα που εμφανίζονται και οι κίνδυνοι που διατρέχει είχαν επισημανθεί και παλαιότερα από επιστήμονες του ΙΓΜΕ Ινστιτούτου Γεωλογικών & Μεταλλευτικών Ερευνών με επίσημη αναφορά προς την Κοινότητα Τραχήλας.

Η έρευνα και οι προτάσεις για αποκατάσταση αφού συγκλίνουν στο κοινό λογικό συμπέρασμα που προκύπτει μετά από την έμπειρη γνώμη μηχανικών ακτομηχανικής, κατατέθηκε στην πρόεδρο της Κοινότητας κ. Ελένης Μιχαλέα τον Φεβρουάριο του 2012, για να δρομολογηθεί σύμφωνα με τις νόμιμες διατάξεις. Μια σύντομη αναφορά και περιγραφή του φαινομένου, απόσπασμα της προμελέτης αυτής για να μην κουράσει τους αναγνώστες με τεχνικούς όρους ακολουθεί στο παρόν λεύκωμα, που σκοπό έχει την επαφή με τους αναγνώστες μέσα από την καλλιτεχνική και φανταστική ματιά του συγγραφέα.

Ο Γιώργος και ο Ανδρέας ελπίζουν να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη και να καταφέρουν να ενισχύσουν με κάθε τρόπο οικονομικά την ασφαλή παρέμβαση και αποκατάσταση του χωριού, την αειφόρο εξέλιξή του, όπως αρμόζει σε ένα τέτοιο περήφανο μέρος της Μεσσηνιακής Μάνης με τόσες φυσικές ομορφιές που θα διαπιστώσετε παρακάτω...

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ

Ίχνη παλαιολιθικής κατοίκησης έχουν εντοπιστεί σε ορισμένα παραθαλάσσια σπήλαια όπως στην Αλεπότρυπα του Διρού και στο Απήδημα της Αρεόπολης. Στην ελλαδική περίοδο (2800-2000 π.Χ.) έχουν διαπιστωθεί αρκετοί οικισμοί σε χαμηλούς λόφους και σε πεδινά εδάφη. Κατά τα χρόνια του Τρωικού πολέμου μνημονεύονται 8 πόλεις στο χώρο της Μάνης: Ιρή, Γερήνια, Καρδαμύλη, Οίτυλος, Μέσση, Λάς, Ασίνη, Κρανάη, Έλος και Αιγιάι.

Στη μυκηναϊκή περίοδο ανάγονται το Λεύκτρο, η Πέφνος (σημερινή Τραχήλα) και οι Θαλάμες. Παράλληλα το ακρωτήριο Ταίναρο ήταν ήδη σημαντικός τόπος λατρείας, αφιερωμένος στον Απόλλωνα. Το 12ο αιώνα π.Χ. εισέβαλαν στη Λακωνία οι Δωριείς που αρχικά εγκαταστάθηκαν στη Σπάρτη και βαθμιαία επεκτάθηκαν ως τα Λακωνικά παράλια, περιορίζοντας ή εκτοπίζοντας τους αντιστεκόμενους πληθυσμούς. Για έξι αιώνες η χερσόνησος ενσωματώθηκε στη χώρα της ισχυρής πόλης-κράτους Σπάρτης. Το Γύθειο έγινε το βασικότερο επίνειο των Σπαρτιατών, ενώ στο Ταίναρο λειτούργησε ένα ιερό αφιερωμένο στο θεό Ποσειδώνα. Όταν η σπαρτιατική δύναμη εξασθένησε οι παραλιακές πόλεις της Λακωνικής αύξησαν την αυτονομία τους και στις αρχές του 2ου αιώνα, με την υποστήριξη των Ρωμαίων, συγκρότησαν το "Κοινό των Λακεδαιμονίων" με 24 πόλεις από τις οποίες οι 10 βρίσκονταν στη Μάνη. Πλουσιότερος και πολυανθρωπότερος οικισμός ήταν το Γύθειο. Στους αυτοκρατορικούς χρόνους η προηγούμενη ομοσπονδία αναδιοργανώθηκε και έτυχε προνομιακής μεταχείρισης. Χάρη στην ειρήνη και το εμπόριο (μαρμάρου, πορφύρας κλπ.) σημειώθηκε αξιόλογη υλική ευημερία, κυρίως στον 1ο - 2ο μ.Χ. αιώνα. Αλλά με τη φθορά της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, το Κοινό διαλύθηκε (297 μ.Χ.). Καταστροφές από ισχυρούς σεισμούς (395 μ.Χ.) και γοτθικές επιδρομές (395 μ.Χ.) σφράγισαν το τέλος της αρχαίας εποχής.

Στις αναστατώσεις και τους μετασχηματισμούς που συνόδεψαν την παρακμή του αρχαίου κόσμου πολλοί παραθαλάσσιοι τόποι έγιναν ανασφαλείς και βαθμιαία πέρασαν στην αφάνεια. Ο πληθυσμός της χερσονήσου ζούσε, γενικά, αποτραβηγμένος στην ενδοχώρα, διασκορπισμένος σε πρωτόγονους γεωργοκτηνοτροφικούς πυρήνες και συνέχιζε παλιές παραδόσεις. Αυτό μαρτυρούν οι ερειπωμένοι μικροί και μεγαλύτεροι "μεγαλιθικοί" συνοικισμοί που διατηρήθηκαν ως σύστημα κατοίκησης και στους επόμενους μεσαιωνικούς χρόνους.

Κατά τη διάρκεια του 7ου και 8ου αιώνα, οι συχνές πειρατικές επιδρομές των Αράβων και οι εισβολείς των Σλάβων από το Βορρά, απέκοψαν περισσότερο τη χερσόνησο από τα βυζαντινά κέντρα. Από τον 9ο αιώνα η χερσόνησος πήρε μέρος στη διαδικασία αναδιοργάνωσης των βυζαντινών επαρχιών: αποτελούσε τμήμα του θέματος Πελοποννήσου και ονομαζόταν πλέον Μαΐνη ή Μάνη, με κέντρο το ομώνυμο κάστρο στο βραχίονα Τηγάνι. Στο 10ο, 11ο και 12ο αιώνα, η βυζαντινή

παρουσία έγινε πιο έντονη και ο εκχριστιανισμός των σλαβικών καιμανιάτικων κοινοτήτων προωθήθηκε δραστήρια, κυρίως χάρη στον ιεραπόστολο όσιο Νίκωνατον Μετανοείτε. Προς τα τέλη της περιόδου η χώρα έμεινε έκθετη στη διείσδυση των Φράγκων. Ενώ τα πιο πολλά μέρη της Πελοποννήσου έμειναν υποταγμένα στους Φράγκους από το 1204 ως το 1432, η ατίθαση και επισφαλής Μάνη έγινε κτήση τους μόνο για 13 χρόνια. Ορισμένοι μελετητές έχουν αποδώσει κάποια από τα φεουδαλικά και πολεμικά χαρακτηριστικά των Μανιατών στην περίοδο της Φραγκοκρατίας, που εισήγαγε οργανωμένα νέα κοινωνική και στρατιωτική δομή στο Μοριά. Όποιος και αν προσπάθησε από τότε να επιβληθεί στους Μανιάτες αντιμετώπισε μόνο συνεχή προβλήματα.

Κατά την ύστερη βυζαντινή περίοδο (1263-1453), η Μάνη αποτέλεσε εξάρτημα του δεσποτάτου του Μιστρά (ή Μορέως), κύριας εστίας ανασυγκρότησης του λακωνικού και ελλαδικού χώρου. Οι δεσπότες και ευγενείς του Μιστρά κατείχαν τότε μεγάλα τμήματα της χερσονήσου, ενώ οι λόγιοι περιέγραφαν με μελανά χρώματα τους ανυπάκουους, άγριους, πολεμοχαρές Μανιάτες. Στα 1415 ο στρατός των Παλαιολόγων γκρέμισε τα τοπικά μεσαιωνικά οχυρά για να αποδυναμώσει τις εστίες αντίδρασης.

Μετά την υποταγή του ελλαδικού χώρου και την πτώση του Μιστρά (1460), η Μάνη προβάλλοντας ισχυρή αντίσταση δεν υπέκυψε στα τούρκικα στρατεύματα. Εντάχθηκε σε ένα ειδικό προνομιακό καθεστώς που defacto αποκτούσαν όσοι αντίπαλοι των Τούρκων αντέτασσαν αποτελεσματική άμυνα και μπορούσαν να αποτελούν πηγή διαρκών ταραχών με τις δυνάμεις τους και τη γεωγραφία της χώρας τους. Ορεινές περιοχές όπως η Χειμάρρα, το Σούλι και ο Ταΰγετος αποτέλεσαν άλλες τέτοιες περιπτώσεις.

Το ειδικό καθεστώς περιελάμβανε εσωτερική αυτονομία με άδεια οπλοφορίας. Μετά την επικράτηση των Τούρκων επί των Βενετών (1715) οι Μανιάτες συνθηκολόγησαν, ανέλαβαν την υποχρέωση να μένουν ουδέτεροι στους πολέμους και δέχθηκαν να καταβάλουν ετήσιο φόρο. Αντίστοιχα ο τουρκικός στρατός περιορίστηκε σε χαλαρή επίβλεψη από τα παραμεθόρια. Η ειρήνη αποκαταστάθηκε σταδιακά και επέτρεψε την επέκταση των γεωργικών και οικονομικών δραστηριοτήτων. Χάρη στα ειδικά προνόμια και στην ισχύ τους. Οι "καπετάνιοι" της Μάνης προσέλαβαν χαρακτηριστικά γαιοκτήμονα - εμπόρου και συγχρόνως είχαν την δυνατότητα να κατασκευάζουν ιδιωτικά ή κοινοτικά έργα προβολής και γοήτρου. Στο τέλος του ίδιου αιώνα, η Μάνη αποτελούσε το πολεμικό κέντρο της Πελοποννήσου και ο Ρήγας Φεραίος την λογάριζε σαν ορμητήριο του απελευθερωτικού αγώνα. Στις παραμονές του 1821, με παρέμβαση της Φιλικής

Εταιρείας, έπαψαν οι έριδες των αρχηγικών οικογενειών και προετοιμάστηκε η κρίσιμη συμμετοχή στον Αγώνα. Από την κήρυξη της Επανάστασης στην Αρεόπολη (17 Μαρτίου 1821) και στην Καλαμάτα (23 Μαρτίου 1821) μέχρι την λήξη της, οι Μανιάτες πολέμησαν θαρραλέα μέσα και έξω από την Πελοπόννησο. Όταν στα τέλη του 1826 ο Αγώνας κινδύνευσε σοβαρά από τη δράση του Αιγύπτιου Ιμπραήμ, τον αντιμετώπισαν νικηφόρα στα εδάφη τους.

Οι Μανιάτες, που συνέβαλαν δραστήρια με τις δυνάμεις τους για την ανεξαρτησία, εντάχθηκαν με μεγάλη δυσκολία στο νεοελληνικό κράτος. Δεν ήταν έτοιμοι να πειθαρχήσουν σε οργανωμένη κεντρική εξουσία που έθετε σε αμφισβήτηση τα ειδικά μέχρι τότε έθιμα και "δικαιώματά" τους. Τα στασιαστικά κινήματα, ο φόνος του Καποδίστρια από τους Μαυρομιχαλάιους (1831), οι επιδρομές και οι λαφυραγωγίες στις γειτονικές επαρχίες είναι φαινόμενα που σημάδεψαν την πενταετία 1831-1836. Ένα από τα μέτρα που αποπειράθηκε να επιβάλει τότε η βαυαρική Αντιβασιλεία ήταν το γκρέμισμα των πύργων, πράγμα που προκάλεσε βίαιες συγκρούσεις με τους Μανιάτες. Τελικά οι βαυαροί από το 1836 υιοθέτησαν διαλλακτική και ψυχολογική τακτική, πετυχαίνοντας τον προσεταιρισμό αλλά και το διχασμό των αρχηγών.

Τελικά κατά το τέλος του 18ου αιώνα ενσωματώθηκε σταδιακά η τοπική εξουσία στο κρατικό σύστημα και με την επέκταση της χρηματικής οικονομίας καθώς και την διάδοση της παιδείας, οι νέοι όροι υπερίσχυσαν. Με την εξάλειψη της ληστείας και της πειρατείας, με την καταστολή των εμφύλιων τοπικών πολέμων και παράλληλα με την σταδιακή αντικατάσταση της καλλιέργειας δημητριακών με τα λιόδεντρα (ελαιόδεντρα) που απαιτούν μόνο εποχιακή φροντίδα, σημαντικό ανθρώπινο δυναμικό αποδεσμεύτηκε από τις τοπικές δραστηριότητες. Άρχισε λοιπόν μία μετακίνηση στα κοντινά αστικά κέντρα (Γύθειο, Καλαμάτα, Σπάρτη) για να ακολουθήσουν το λιμάνι του Πειραιά και η Αθήνα, και να φτάσουμε στη πρώτη μετανάστευση προς Αμερική. Η ισχυρή συνοχή των γενεών άρχισε να χαλαρώνει, όπως και η διάκριση ανώτερης και κατώτερης τάξης. Παρά τις νέες ζυμώσεις όμως, οι αντεκδικήσεις και οι ταραχές συνεχίστηκαν για πολλά χρόνια και στρατιωτικά αποσπάσματα στέλνονταν για καταστολή.

Δ. Λεύκτρου - Τραχήλα

Σπηλαιογενής περιοχή η Τραχήλα. Ολόκληρο το χωριό είναι κτισμένο πάνω σε σπηλιές, η αγάπη όμως των κατοίκων της είναι απέραντη... για την ιδιαίτερη πατρίδα τους. Ζωντανή η παρουσία του Εξωραϊστικού - Πολιτιστικού Συλλόγου Τραχηλιωτών που στελεχωμένος από τη νεώτερη γενιά δραστηριοποιείται στην εξύψωση του βιοτικού, πολιτιστικού και πνευματικού επιπέδου των συγχωριανών τους. Εμφανής η παρουσία του στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων, συμβάλλοντας στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, πολιτιστικής ανύψωσης και σύσφιξης των δεσμών αγάπης και αλληλεγγύης μεταξύ των μελών του.

Δείγματα των σημαντικών δραστηριοτήτων του η αναπαλαίωση του Παλιού Δημοτικού Σχολείου (που χρονολογείται γύρω στα μέσα του 19ου αιώνα), με δικά του χρήματα και δικό του κόπο, με σκοπό να γίνει Πολιτιστικό - Μορφωτικό Κέντρο και οι πολιτιστικές - λαογραφικές εκδηλώσεις που διοργανώνει κάθε καλοκαίρι προβάλλοντας ήθη και έθιμα, διατηρώντας τις τοπικές και θρησκευτικές παραδόσεις.

Το Δημοτικό Διαμέρισμα Τραχήλας κατέγραψε 175 κατοίκους στην πρόσφατη απογραφή (Μάρτιος 2001).

Ο οδικός άξονας που συνδέει το χωριό με τα άλλα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου Λεύκτρου διανοίχτηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Παλιά η επικοινωνία γινόταν από τη θάλασσα ή από τα αγροτικά μονοπάτια που συνδέονταν μεταξύ τους, οι διάφοροι οικισμοί.

Με τη διάνοιξη του αμαξιτού δρόμου άρχισε και η ανοικοδόμηση του χωριού, αφού πλέον ήταν πιο εύκολη η πρόσβαση σ' αυτό. Νέα σπίτια κατασκευάζονται, παλιά αναπαλαιώνονται με μια ομοιόμορφη γραμμή.

Όπως προαναφέρθηκε η περιοχή είναι σπηλαιώδης. Η θάλασσα ιδίως κατά τους χειμερινούς μήνες με την έντονη θαλασσοταραχή διεισδύει στις σπηλιές που βρίσκονται κάτωθεν του παραλιακού δρόμου δημιουργώντας διάβρωση του υπεδάφους, με συνέπεια να υπάρχει κίνδυνος κατάρρευσης σπιτιών, ιδιαίτερα στην περιοχή Αργυρέικα.

ΜΑΝΗ

(του Πέτρου Σωτηρίου Γουνελά, από το Λιοντάκι)

Μάνη – κορώνα της τιμής της λεβεντιάς στεφάνι
Μάνη – της δόξας φλάμπουρο της λευτεριάς λιμάνι.

Μάνη - της τόλμης φρούριο και της ανδρείας κάστρο
Μάνη – του δίκιου φυλαχτό και της αλήθειας άστρο.

Μάνη – φωλιά των σταυραϊτών των Μαυρομιχαλαίων
Μάνη – κρουσώνα των αητών των Κολοκοτρωναίων.

Μάνη – εσύ εβύζαξες τη λεβεντιά του Έθνους
Μάνη – Εσύ εφύλαξες τη λευτεριά του Γένους.

Μάνη – εσύ ενίκησες Πασάδες και Αγάδες
Μάνη – εσύ λευτέρωσες τους σκλάβους τους ραγιάδες.

Μάνη - την περηφάνια σου Ρηγάδες τη ζηλεύουν
Μάνη - την ομορφάδα σου αηδόνια την παινεύουν!

ΤΑ ΚΑΣΤΡΑ ΞΑΡΜΑΤΩΘΗΚΑΝ

Τα κάστρα ξαρματώθηκαν τα πήραν οι Πασάδες
οι Έλληνες σκλαβώθηκαν και γίνηκαν ραγιάδες.
Μόν' ένα Κάστρο του Μωρηά δεν έσκυψε κεφάλι
περήφαν' αποκρίθηκε στο Τούρκικο φερμάνι:

«Εγώ Πασά δεν προσκυνώ ούτε τσοχανταραίους
έχω φρουρούς απόρθητους της Μάνης τους γενναίους!»

Σ' αυτό το Κάστρο του Μωρηά όπου θα λάμπ' αιώνια,
η λευτεριά ξεπέζεψε για τετρακόσια χρόνια!
Το φλάμπουρο της έστησε στο Φάρο του Ταινάρου
κι αγάλι' αγάλια έσκαβε τον τάφο του τυράννου!

Εκεί στις Μάνης τις κορφές, πώχουν βαφτεί με αίμα,
γεννήθηκε κι αντρειώθηκε το άγιο εικοσιένα!
Εκεί διαβήκαν Φιλικοί – Κλέφτες Καπεταναίοι
στη Μάνη αρματώθηκαν κι οι Κολοκοτρωναίοι!

Εκεί η Επανάσταση πήρε οστά και σάρκα
και τους Ρωμιούς οδήγησε στις Λευτεριάς τη στράτα.
Εκεί πρωτοσηκώθηκε το λάβαρο της Νίκης
και από κει ξεκίνησε της Λευτεριάς το ψίκι. *

Εκεί τον όρκο δώσανε μπαρουτοκαπνισμένοι,
του Ταυγέτου οι αητοί οι Μαυρομιχαλαίοι.
Στης Μάνης τα αψηλά βουνά, που λάμπει η λιακάδα,
άσβυστ' αιώνια έμεινε του Γένους η λαμπάδα!

*ψίκι = πομπή, συνοδεία.

ΕΚΕΙ ΨΗΛΑ ΘΑ ΛΑΜΠΟΥΝΕ

Περήφανες βουνοκορφές σκύψτε να προσκυνήστε
τώρα περνούν τα λείψανα των Μαυρομιχαλαίων.
Αϊτοί – Πετρίτες τα κρατούν πέρδικες τα χαϊδεύουν
Καπεταναίοι του βουνού σκυφτοί τα συνοδεύουν.

Στου Ταυγέτου την κορφή ψηλά θα τα ανεβάσουν
και θα τα στήσουν όρθια χωρίς να τα σκεπάσουν.
Κατάκορφα θα στέκονται και θα λαμποκοπάνε
θα βλέπουν τα λημέρια τους και θα χαμογελάνε.

Τη Γκιώνα θα ξανοίγουνε και θα την χαιρετάνε
θα καμαρώνουν το Μωρηά και θα τον τραγουδάνε.
Εκεί ψηλά θα λάμπουνε αιώνια σαν τα άστρα
και θα φωτίζουν στο Ντουινιά της Λευτεριάς τα Κάστρα!

Η ΜΑΝΙΑΤΙΣΣΑ

Γυναίκα λεβεντόκορμη – μελαχροινή σταράτη,
περήφανη και λυγερή φιλότιμο γεμάτη

Με μάτια π' αστραποβολούν με χείλη που χορταίνουν,
με φυλλοκάρδια π' αγαπούν με χέρια που δουλεύουν,

Με περηφάνια, με τιμή, με δόξα ζυμωμένη
κι' αντάμα με τη λευτεριά λεβεντογεννημένη.

Αυτ' είναι η Μανιάτισσα που κατοικεί στη Μάνη,
και νίκησε τον Ιμπραήμ με όπλο το δρεπάνι!

ΜΑΝΙΑΤΙΣΣΑ

Του αφέντη σου πιστή συντρόφισσα, όχι δούλα,
άσβυστος λύχνος με το φως σου τον βοηθάς,
ο άντρας στη μούλα ή στ' άλογο καβάλα
κι' εσύ πεζή στ' ανήφορο τα χνάρια του ακολουθάς.

Δουλεύτρα ακούραστη στο σπίτι, στα χωράφια,
χόντρο ετοιμάζεις, τηγανίτες, πασπαλά,
λαμποκοπούν κασέλες, λυχνοστάτες, ράφια
κι' άκουσ τον άντρα για βεντέτες να μιλά.

Όμως Τούρκων κι' Αράπηδων αν έρθει ασκέρι,
με πέτρες, δόντια και δρεπάνια πολεμάς
οχτρός κανείς να μην πατήσει τα' άγια μέρη
και τις αρχαίες σπαρτιάτισσες τιμάς.

Κί' όταν ο άντρας δωρική σου δίνει αγάπη
λαχτάρα υπέρτατη να του χαρίσεις ένα γυιό
στη φαμελιά του λαμπρό αστέρι για να λάμπει
πύργοι, ελαιώνες να μη μείνουν ρημαδιό.

Κί' αν φτάσει για γονιούς, δικούς χαμπέρι
μοιρολογίστρα θε ν' ανοίξεις το χορό
«αδέρφι, αφέντη μου...που πας γλυκό μου αστέρι;»
θα σκούζεις, θα ματώνεις γύρω απ' το νεκρό.

Λάκαινα, Θεά Δήμητρα κι' Εστία
του άντρα σου αντιστύλι ατράνταχτο, γερό,
γυναίκα - μήτρα, Ελληνίδα Βαλκυρία,
πιο λεύτερη κι' απ' τις απελευθερωμένες σε θεωρώ.

Από τη ποιητική συλλογή «ΤΑ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ» του Βασίλη Μοσκόβη.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΔΙΡΟΥ

Από τα Μοθωκόρωνα ο Ιμπραήμ πασάς
ρηνάζει καίει το Μωριά μ' αμέτρητα φουσατά,
μα όσο κι' αν μαύρε δαίμονα, σκοτώνεις και λυσσάς,
ταμπούρια Βέργα και Διρό σου κόβουνε τη στράτα.
Τα γιουρούσια δε θα μπουνε

μες στη Μάνη , κι ας χτυπούνε.

Στον Άγιο Φλώρο βρήκανε εφτά μωρά παιδιά,
καθένα μες στη νάκα του από δέντρα κρεμασμένα
κι οι αραπάδες φώναζαν τις μάνες τους «Μαριά
Θε να σου δώσω το παιδί, αν 'ρθεις κοντά σε μένα».
Μα οι Μανιάτισσες μανάδες
δεν ζυγώνουν τους φονιάδες.

Με πέτρες, ξύλα, δόντια τους, δρεπάνια θερισμού
χτυπούνε, σπάζουν καύκαλα των άπιστων μανάδες,
άγγελοι αποκάλυψης δίκαιου κατακλυσμού
χορεύουν τον πυρρίχιο οι αδάμαστες μαινάδες.
Τα κεφάλια είναι κομμένα,
τα μυαλά τους σκορπισμένα.

Λέει η Γερακαράκαινα στο γυιό πούναι νεκρός:
«εγώ πήρα τη θέση σου... παιδάκι μου κοιμήσου»,
κι η Θερασέρη της Χαριάς θρηνηι, μα λέει. «εμπρός,
παιδάκι μου θα γδικιωθώ την άδικη θανή σου».
Στις σελίδες του έθνους μόνες,
πέρασαν τις Αμαζόνες.

Κι ' αυτή η ανώνυμη γυναίκα σπαρτιάτισσα
πού 'πεσε μες στη θάλασσα να πνίξει αρβανίτη
για τις καμένες θημωνιές ήταν ηρώισσα
και δίκαια από τούς γίγαντες της Βέργας επιμήθη.
Κι' ηρωΐδων είσαι μήτρα
Μάνη λεβεντογεννήτρα.

Στη Βέργα, στο Διρό, στο Πολυάραβο μαζί
της μαύρης τυραννίας εσυντρίφτηκεν η κλήρα,
- Από γυναίκες νικημένος ο Ιμπραήμ γιατί να ζει;-
Η Μάνη της Ελλάδας όλης βάσταξε τη μοίρα.
Το Μεσολόγγι, το Διρό, το Σούλι
αστέρια στην ουράνια αστράφτουν πύλη.

Από τη ποιητική συλλογή «ΤΑ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ» του Βασίλη Μοσκόβη.

ΤΑ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

Στις πιο όμορφες της ζήσης μου τις στράτες
μικρό παιδί, στα νιάτα και στα γερατιά,
φίλους μου μπιστικούς είχα Μανιάτες
καρδιά μεγάλη κι' αετού πούχαν ματιά.

Μαζί τους μέρα νύχτα ήμουν παρέα,
θαρρούσα πως στη Μάνη ότι ζω.
Λες κι ο Ταϋγκετος είχε 'ρθεί στον Πειραιά
κι ανάσα χάριζε στο πόρτο το πεζό.

Με μάθανε τραγούδια, μοιρολόγια,
Πεντάμορφες Μανιατοπούλες, Πασχαλιές
και τις βεντέτες που ρημάζανε τα σόγια,
με τσίζαν λαλάγγια, σύγκλινα κι ελιές.

Ταμπούρια, Αγιά Σοφιά, Άι Διονύσης
τόποι της Μάνης γνήσιοι, διαλεχτοί
πού τα σοκάκια τους αν θες να σεργιανίσεις
κεράσματα από παντού θε να δεχτείς.

Νιός δασκαλάκος... Ώ τρανή ευτυχία
της Μάνης λεβεντόπαιδα είχα μαθητές.
Με της αγάπης τους με ζώσαν την μαγεία
κι ως τώρα οι πύλες της καρδιάς τους ανοιχτές.

Στη δύση της ζωής μου πιο φτασμένος
σου Πειραιά την Μάνη σεργιανώ.
Με τα παλιά παιδιά μου αγκαλιασμένος,
ιδανική μου Ιθάκη εγώ σε προσκυνώ.

Αυγερινό κι' αποσπερίτη σ' αντικρύζω
και σαν στερνή μου προσευχή για σε θα πω.
«Μ' άσβεστη νοσταλγία σ' ατενίζω
πιότερο απ' όλες τις Πατρίδες σ' αγαπώ!»

Από τη ποιητική συλλογή «ΤΑ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ» του Βασίλη Μοσκόβη.

Ο Κολοκοτρώνης

Αντίκρου στην Τριπολιτσά
ψηλά στην βουνοτέντα,
κάθεται κει ένας Γραικός
μονάχος στο κοτρώνι..
Κοιτάει πέρα την Τουρκιά
και μόνος εκουβέντα.
Είναι των σκλάβων ο αρχηγός
τον λεν Κολοκοτρώνη.

Βγήκε στην ράχη για να δει
ο "γέρος" τους αγάδες.
Το πως γλεντούν και χαίρονται..
κι ήρθε η στερνή τους ώρα!
Αύριο σαν έρθει η χαραυγή
θα βρει τους τουρκαλάδες
σαν γιδερά να σέρνονται,
θα ξεπαστρέψει η Χώρα.

του Κώστα Δουρίδα <http://durabond.ca/qdouridas>

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ «ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ»

Τραχήλα, το γεωλογικό πρόβλημα κατάρρευσης της και η δυνατότητα αποκατάστασης.

Σήμερα μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα του ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ παρουσιάζουμε μια γεωλογική μελέτη των μελών της οργάνωσης γεωλόγου Γιώργου Παπαδωκοτσόλη και ιδικού συνεργάτη Ανδρέα Κωνσταντινέα, επαγγελματία δύτη. Όπου αναδεικνύει το σοβαρό γεωλογικό πρόβλημα που έχει το χωριό Τραχήλα και που κινδυνεύει να κατεδαφιστεί αν δεν γίνουν οι απαραίτητες εργασίες αποκατάστασης.

Η μελέτη αυτή έρχεται να καλύψει την 12ετή αδιαφορία του κράτους για το πρόβλημα της Τραχήλας σε μια εποχή που όλα διαλύονται και οι κοινωνίες πρέπει να αναλάβουν δράση για την σωτηρία τους.

Στα πλαίσια της οικονομικής υποστήριξης της διάσωσης του χωριού έχει εκπονηθεί από την οργάνωση ένα σχέδιο που αφορά την λειτουργία ενός camping 15 στρεμμάτων. Ένας εναλλακτικός τρόπος διαβίωσης και μια γνωριμία με τον φυσικό τρόπο ζωής, μια εναλλακτική πρόταση για διακοπές και χαλάρωση. Με αυτό τον τρόπο ο επισκέπτης θα γνωρίσει το χωριό από κοντά και θα αγαπήσει τον τόπο. Ένα μέρος των εσόδων θα διατίθενται στο σκοπό της διάσωσης του χωριού. Θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας για τους ντόπιους και θα βοηθήσει συνολικότερα στην ανάπτυξη της περιοχής.

Παραθέτουμε ένα μικρό μέρος της μελέτης.

**ΓΕΩΦΥΣΙΚΗ - ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΣΕ ΤΜΗΜΑ ΑΙΓΙΑΛΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ "ΤΡΑΧΗΛΑΣ"
ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟΥ – ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ**

Σύνταξη έκθεσης
Γιώργος Παπαδοκοτσώλης
Γεωλόγος
ΑΘΗΝΑ - Φεβρουάριος 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ και ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	3
2. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ	
3. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	4
4. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	5
4.1 Γεωμορφολογία	
4.2 Γεωλογία	6
4.2.1 Γενικά	
4.2.2. Στοιχεία Τεκτονικής	7
4.2.3 Τοπική Λιθολογία και υδατοπερατότητα	
4.3.1 Γεωφυσική έρευνα υπεδάφους	9
α) Μεθοδολογία	
β) Εργασίες πεδίου	11
γ) Ερμηνεία γεωηλ. καμπύλων - Στρωματογραφία	13
6. Συμπεράσματα – Προτάσεις.....	18

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α : Μετρήσεις πεδίου γεωφυσικών διασκοπήσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β : Γεωηλεκτρικές τομές διασκοπήσεων Δ4 -Δ3 και Δ2 –Δ5

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ : Φωτογραφική τεκμηρίωση

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ύ Γεωφυσική – γεωλογική έρευνα στο τμήμα αιγιαλού του Δημοτικού Διαμερίσματος "Τραχήλας" Δήμου Λεύκτρου - Νομού Μεσσηνίας.

Η τεχνική έκθεση αφορά την γεωφυσική και γεωλογική έρευνα ώστε να επιτευχθεί γνωμάτευση για την προσέγγιση και περαιτέρω τρόπο επέμβασης και επίλυσης των γεωτεχνικών προβλημάτων που εμφανίζονται στον παράκτιο χώρο κατά μήκος του οικισμού της πόλης Τραχήλας. Η προσέγγιση των σημείων έγινε ενδεικτικά με σκοπό την απόκτηση μιάς πρώτης εικόνας της δομής και στρωματογραφίας του υπεδάφους για να ακολουθήσει εκτενής και λεπτομερή ψηφιακή αποτύπωση των καταπτώσεων, σπηλαιώσεων και καθιζήσεων που εμφανίζονται στην παράκτια ζώνη .

Σχ. 1 – Θέση του έργου στο χάρτη προσανατολισμού

3. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ.

Οι απαιτούμενες εργασίες που πραγματοποιήθηκαν αναφέρονται παρακάτω :

- Συλλέχθηκε και μελετήθηκε η διαθέσιμη γεωλογική βιβλιογραφία της περιοχής.
- Πιστοποιήθηκε επί τόπου η ορυκτολογία του γεωλογικού χάρτη ΙΓΜΕ κλίμακας 1: 50.000, Φύλλο ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟ.
- Ψηφιοποιήθηκε για τον συγκεκριμένο χώρο ο τοπογραφικός χάρτης κλίμακας 1:5000 της Γ.Υ.Σ Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού.
- Εγινε προσπάθεια να συγκεντρωθούν δεδομένα προηγούμενων δομικών έργων στην γύρω περιοχή.
- Πραγματοποιήθηκαν 5 γεωφυσικές διασκοπήσεις στο χώρο του αιγιαλού με επέκταση σε περιμετρικές ιδιοκτησίες λόγω της έκτασης του αναπτύγματος μετρήσεων. Η μέθοδος που εφαρμόστηκε ήταν η ηλεκτρική διάταξη κατά Schlumberger.

- Μετά από μία πρώτη εκτίμηση τα δεδομένα πεδίου αναλύθηκαν στον υπολογιστή από αντίστοιχο software "αντιστροφής" και κατασκευάστηκαν στατιστικές τομές του υπεδάφους.
- Ελέγχθηκαν με επί τόπου παρατηρήσεις καθιζήσεις και τυχόν ρήγματα στην περιοχή, και αξιολογήθηκαν οι αεροφωτογραφίες της Γ.Υ.Σ. για την αξιολόγηση του υδρογραφικού δικτύου.
- Ελέγχθηκε με επί τόπου καταδύσεις στον χώρο του λιμένα η κατάσταση διάβρωσης του σκυροδέματος και πιθανή ύπαρξη ρηγματώσεων από την δράση των κυμάτων στα πρηνή με τη μορφή υποσκαφών και σπηλαιώσεων κατά μήκος του αιγιαλού.
- Τέλος έγινε συνεκτίμηση όλων των στοιχείων για να καταλήξουμε σε συμπεράσματα και δημιουργία ενός G.I.S Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών, διαθέσιμο για μετέπειτα ορθολογικές παρεμβάσεις.
- Για τις απαιτούμενες εργασίες συνεργάστηκαν οι παρακάτω :
  - Γιώργος Παπαδοκοτσώλης, γεωλόγος Πανεπιστήμιο Bologna,
  - Ανδρέας Κωνσταντινέας, επαγγελματίας δύτης, τεχνικός συνεργάτης

Οι διασκοπήσεις πραγματοποιήθηκαν τον μήνα Νοέμβριο με θερμοκρασία περιβάλλοντος 18° C, σημειακά σε επιλεγμένες τοποθεσίες **Δ1, Δ2, Δ3, Δ4** και **Δ5** στο χώρο κατά μήκος του οικισμού για να διαπιστωθεί η υδροπερατότητα του εδάφους, να χαρτογραφηθεί η στρωματογραφία και η ύπαρξη έγκοιλων και καταπτώσεων σε απότομα τμήματα της ακτής. Σχ.6 Ερευνήθηκε επίσης η τεκτονική κατάσταση και πιθανή επέκταση ρηγμάτων ή ασυνεχειών στο υπέδαφος. Οι διασκοπήσεις πραγματοποιήθηκαν τον μήνα Νοέμβριο με θερμοκρασία περιβάλλοντος 18° C, σημειακά σε επιλεγμένες τοποθεσίες **Δ1, Δ2, Δ3, Δ4** και **Δ5** στο χώρο κατά μήκος του οικισμού για να διαπιστωθεί η υδροπερατότητα του εδάφους, να χαρτογραφηθεί η στρωματογραφία και η ύπαρξη έγκοιλων και καταπτώσεων σε απότομα τμήματα της ακτής. Σχ.6 Ερευνήθηκε επίσης η τεκτονική κατάσταση και πιθανή επέκταση ρηγμάτων ή ασυνεχειών στο υπέδαφος. Οι διασκοπήσεις πραγματοποιήθηκαν τον μήνα Νοέμβριο με θερμοκρασία περιβάλλοντος 18° C, σημειακά σε επιλεγμένες τοποθεσίες **Δ1, Δ2, Δ3, Δ4** και **Δ5** στο χώρο κατά μήκος του οικισμού για να διαπιστωθεί η υδροπερατότητα του εδάφους, να χαρτογραφηθεί η στρωματογραφία και η ύπαρξη έγκοιλων και καταπτώσεων σε απότομα τμήματα της ακτής. Σχ.6 Ερευνήθηκε επίσης η τεκτονική κατάσταση και πιθανή επέκταση ρηγμάτων ή ασυνεχειών στο υπέδαφος. Αφού πριν μελετήθηκε συνοπτικά η γεωλογία, η υδρογεωλογία και το τεκτονικό καθεστώς που επικρατεί στην γύρω περιοχή, επιλέχθηκαν οι διευθύνσεις του αναπτύγματος ηλεκτροδίων AB - MN έτσι ώστε να αποφευχθούν απότομες κλίσεις του ανάγλυφου >15° που στην καταγραφή 12 θα προκαλέσουν "θόρυβο τοπογραφίας" και λανθασμένη ερμηνεία υπεδάφινων δομών.

Εγινε προσπάθεια να διεξαχθούν οι μετρήσεις όσο το δυνατόν πλησίον των σημείων που εντοπίστηκαν μακροσκοπικά γεωτεχνικά προβλήματα και όπου επιδुकνύεται στην βιβλιογραφία. Από την ψηφιοποίηση του Τοπογραφικού Χάρτη σε κλίμακα 1:5000 της Γ.Υ.Σ καταχωρήθηκε στη βάση δεδομένων το ψηφιακό μοντέλο γης, D.T.M διαθέσιμο για υπόλοιπες εργασίες

Σχ.6 Σταθμοί σημειακών μετρήσεων στον αιγιαλό, τοπωνύμια προσδιορισμού

Σε πρώτη φάση ερμηνεύτηκε η ποσοτική παρουσία των στρωμάτων στο υπέδαφος και η κατάταξή τους σε αγωγίμα και μή αγωγίμα.

Αργότερα αξιολογήθηκε η θέση τους μέσα στο υπέδαφος παραδέχοντας πάντα τα δεδομένα της γεωλογικής ιστορίας της περιοχής και τα φαινόμενα φυσικοχημικής διάβρωσης.

5. Συμπεράσματα - Προτάσεις

Αφού ολοκληρώθηκαν οι εργασίες πεδίου και η ανάλυση των δεδομένων στον υπολογιστή, καταχωρήθηκαν στο Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών μαζί με όλα τα δεδομένα για την περιοχή του κτήματος.

Οι γεωηλεκτρικές τομές Δ4 – Δ3 και Δ2 – Δ5 θεωρούνται σχηματικές παρουσιάσεις των μετρήσεων, και ανταποκρίνονται σε στατιστική συνέχεια των στρωμάτων με κοινά χαρακτηριστικά.

Το ενδιαφέρον εστιάζεται στα σημεία με χαμηλή ηλεκτρική αντίσταση που αντιστοιχούν σε υγρή φάση πορώδων εδαφών, υποσκαφής, και κατακρήμνισης του κροκαλοπαγούς και των ψαμμιτικών παράκτιων όγκων αποτέλεσμα της υδροδυναμικής και των κυματικών μεγεθών της θάλασσας. Το φαινόμενο διάβρωσης επεκτείνεται και σε κοντινά σημεία του αιγιαλού στα οποία είναι θεμελιωμένα τα περισσότερα σπίτια του οικισμού.

Τα παραπάνω συγκλίνουν στο γενικότερο συμπέρασμα ότι, απαιτείται συνδυασμός εργασιών για την αποκατάσταση και λειτουργικότητα των έργων διαμόρφωσης της παράκτιας ζώνης του οικισμού Τραχήλας.

Προτείνεται λοιπόν :

- 1.** Τοπογραφική Αποτύπωση του αιγιαλού με τριγωνισμό και δημιουργία Κτηματολογικών πινάκων, νέων σχεδίων που θα περιέχουν τις γραμμές Αιγιαλού, Παραλίας, Παλαιού Αιγιαλού καθώς και τις συντεταγμένες των κορυφών των γραμμών αυτών σε ΕΓΣΑ 87. Κατάθεσή τους στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου και στο ΓΕΝ
- 2.** Λεπτομερής γεωφυσική αποτύπωση σε περισσότερα σημεία του αιγιαλού.
- 3.** Περιβαλλοντική μελέτη
- 4.** Μελέτη λιμενικού έργου για την κατασκευή κυματοθραύστη.
- 5.** Παρακολούθηση των κατασκευών και συντήρηση του GIS.

Τέλος τον Μάιο του 2012 η νομαρχία Μεσσηνίας μετά από τον αγώνα των τραχηλιωτών και την παρούσα μελέτη προχώρησε σε πρόχειρα έργα αναστήλωσης με το μπάζωμα κάποιον σπηλαιωδών τμημάτων. Δίνοντας έτσι μία μικρή παράταση ζωής σε κάποιες περιοχές του χωριού Τραχήλα...

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ CAMPING

«ΕΛΠΙΔΑ»

ΠΡΩΤΟ ΚΥΤΤΑΡΟ ΑΓΑΠΗΣ

Σε 15 στρέμματα γης στην περιοχή Τραχήλα του δήμου Λεύκτρου Μεσσηνίας που έχει εξασφαλίσει ο ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ θα δημιουργηθούν οι πρώτες επιχειρήσεις του ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ όπου θα είναι ταυτόχρονα το πρώτο πειραματικό κύτταρο αγάπης. Η αρχική μορφή του θα είναι ένα σύγχρονο camping. Θα δημιουργηθούν ξενώνες οι οποίοι θα είναι φτιαγμένοι από οικολογικά υλικά και πλήρως εναρμονισμένοι με το φυσικό περιβάλλον. Μέσα στην «Ελπίδα» θα υπάρχει ένας κεντρικός πυρήνας όπου θα αποτελείται από ένα ανοιχτό χώρο και γύρω του θα βρίσκονται τα γραφεία υποδοχής του « ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ», ένα μέρος εστίασης, εργαστήρια τέχνης, εκθετήρια και συνεδριακός χώρος, φιλοσοφικό στέκι και άλλα πολλά. Κάτω ακριβώς στη παραλία θα υπάρχει ένα τουριστικό σκάφος καταδυτικό για ψάρεμα και υποβρύχιες εργασίες. Τα προγράμματα που θα λαμβάνουν χώρα μέσα στην «Ελπίδα» θα είναι τα εξής:

- Πεζοπορία και εξερεύνηση στα μονοπάτια της γύρω πανέμορφης περιοχής.
- Εκπαίδευση στο ελαιομάζωμα.
- Εκπαίδευση στα κηπευτικά.
- Εκπαίδευση στη μελισσοκομία.
- Εκπαίδευση στο άρμεγμα και πως γίνονται τα γαλακτοκομικά προϊόντα(τυριά, γιαούρτια κλπ).
- Εκπαίδευση στο ψάρεμα.
- Εκπαίδευση στη παραδοσιακή κουζίνα του τόπου.
- Εκπαίδευση στα αμπέλια και στα κρασιά.
- Εκπαίδευση στην ορνιθοτροφία (κότες, γαλοπούλες κλπ).
- Εκπαίδευση στη συλλογή άγριων χόρτων, μανιτάρια, τρούφες κλπ.
- Εκπαίδευση στη φωτογραφία.
- Εκπαίδευση στη ζωγραφική.
- Εκπαίδευση στη γλυπτική.
- Χτίσιμο με πέτρα.
- Σεμινάρια στήριξης γονέων και κηδεμόνων με σκοπό την σωστή διαπαιδαγώγηση των παιδιών.
- Σεμινάρια ψυχικής ενδυνάμωσης.
- Σεμινάρια για το πώς οι εργαζόμενοι μπορούν να κυβερνήσουν.

- Διοργάνωση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων που θα περιλαμβάνουν μουσική, χορούς, θέατρο, τραγούδι κ.ά.

ΠΑΡΑΜΥΘΕΙΑ

Στης συνεχής προσπάθεια του ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ για έναν καλύτερο κόσμο είναι και η δημιουργία και έκδοση ιδικών παραμυθιών που θα απευθύνονται σε οκτάχρονα παιδιά και άνω και μέσα από της ιδικές κατασκηνώσεις για παιδιά του ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ που θα μετατρέπεται το γκάμπη για ένα μήνα θα μελετούνται μαζί και με άλλα προγράμματα τα οποία θα έχουν την έγκριση από ιδικούς παιδοψυχολόγους για την καλύτερη νοητική εξέλιξη εκπαίδευση και διαπαιδαγώγηση των παιδιών. Ενώ αν υπάρξει ζήτηση θα διατίθενται και στο εμπόριο, η θα διδάσκοντα στα σχολεία έτσι ώστε η εκπαιδευτικοί και η γονείς να έχουν στα χέρια τους ένα εργαλείο για τη σωστή διαπαιδαγώγηση των παιδιών. υπεύθυνος για την συγγραφή και της φιλοτεχνήσεις και έκδοσης των βιβλίων θα είναι ο Αντρέας Κωνσταντινέας και τον προγραμμάτων του ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ θα είναι ειδική επιστημονική ομάδα κοινωνιολόγων και άλλων επιστημών όπου θα έχουν εγκρίνει τα διηγήματα και κάθε τι που απευθύνεται σε παιδιά.

Τα παραμύθια αυτά θα αγγίζουν θέματα σημαντικά μέσα από την συγγραφή παραμυθιού έτσι ώστε να προσεγγίσουμε τα παιδιά από πολύ μικρές ηλικίες. Τα πρώτα βιβλία που έχουν γραφεί έχουν τα εξής θέματα.

Σεξουαλικότητα, ομοφυλοφιλία: Θέμα ταμπού, όπου οι γονείς δυσκολεύονται να τα χειριστούν και οι δάσκαλοι δεν έχουν κάποιο εργαλείο για να το διδάξουν. Έτσι το ζήτημα αυτό, κεντρικό στη ζωή και απαραίτητο στην ευτυχία του ανθρώπου αφήνεται στην χυδαιότητα των Μ.Μ.Ε η στην λανθασμένη ή αισχρή πληροφόρηση που δίνουν τα μεγαλύτερα παιδιά στα μικρότερα. Αποτέλεσμα μια χυδαία εντύπωση

για τον έρωτα ή ακόμα χειρότερα ελλιπής πληροφόρηση που δημιουργεί διαστρεβλώσεις στο παιδικό μυαλό.

Μετανάστες: Με τη μορφή του παραμυθιού στηρίζεται ο μετανάστης ο πρόσφυγας, ο «διαφορετικός» και δεν οξύνεται η πιθανότητα εμφάνισης ρατσιστικών συμπεριφορών εναντίον τους.

Φτώχεια-ενεργεία: φαινόμενα της εποχής που μέσα από ένα παραμύθι το παιδί εξοικειώνεται με το θέμα αυτό, αφομοιώνει με μεγαλύτερη ευκολία τις αλλαγές στη ζωή του που η φτώχεια και η ανεργία μπορεί να επιφέρει. χωρίς έτσι να αποκτά σκοτεινούς φόβους για τα θέματα αυτά μεγαλώνοντας.

Ναρκωτικά: Μέσα από το παραμύθι το παιδί θα καταλάβει ποιοι είναι οι λόγοι που πρέπει να μείνει μακριά τους, ενώ το «όχι στα ναρκωτικά» επιφέρει το αντίθετο αποτέλεσμα, εξάπτει την φαντασία προκαλεί το ενδιαφέρον να εξακριβώσουν τα ίδια τις συνέπειες των ναρκωτικών. Δεύτερος στόχος η αντιμετώπιση των χρηστών ουσιών όχι σαν ΑΛΗΤΕΣ αλλά ως άτομα που χρήζουν θεραπείας και χρειάζονται τη βοήθειά τους.

Χωρισμός - διαζύγιο – μονογονεϊκή οικογένεια: Μέσα από το παραμύθι το παιδί εξοικειώνεται με τον χωρισμό των γονέων και προλαμβάνονται οι συχνές διαστρεβλώσεις των παιδιών πως ο χωρισμός σημαίνει την έλλειψη αγάπης από τον γονέα που αποχωρεί προς το ίδιο.

Αναπηρία: Ο ανάπηρος άνθρωπος είναι κάποιος συνάνθρωπος μας με ιδιαίτερες ανάγκες και ιδιαίτερες ικανότητες χρήσιμος στην κοινωνία και σεβαστός. Έτσι καταρρέει το ταμπού της αναπηρίας που μέχρι τώρα δηλώνει άνθρωπο άρρωστο και άχρηστος δες λέξεις σακάτης, χαζός, τρελός.

Θάνατος: Μέσα από το παραμύθι το παιδί εξοικειώνεται με την ιδέα του θανάτου και αντιμετωπίζει τον θάνατο σαν μια αλλαγή που συμβαίνει στην φύση και σε όλα τα πλάσματα και πράγματα του κόσμου μας.

Σεξουαλική κακοποίηση παιδιών: Η σεξουαλική κακοποίηση λαμβάνει τεράστιες διαστάσεις και συνήθως ο δράστης είναι πρόσωπο που ανήκει στο στενό οικογενειακό κύκλο, τα παιδιά φοβούνται να μιλήσουνε γιατί τα ίδια νιώθουν ένοχα για ότι συμβαίνει. Γνωστό είναι και το Σύνδρομο της Στοκχόλμης όπου τα μικρά παιδιά θύματα. Αγκιστρώνονται στον θύτη τους και δένονται σημαντικά μαζί του. Ο σκοτεινός αριθμός του εγκλήματος αυτού είναι τεράστιος και τα θύματα σιωπούν . Με την μορφή παραμυθιού τα παιδιά μπορούν να αντιδράσουν στο θύτη και να διεκδικήσουν τη σωματική ακεραιότητα τους να μιλήσουν στους γονείς στους εκπαιδευτικούς στην αστυνομία στην δικαιοσύνη και χωρίς τύψεις ενοχές και φοβίες να καταγγείλουν ώστε να μάθη η οικογένεια το έγκλημα εις βάρος τους. Με τα δικαιώματα των παιδιών τα παιδιά θα αποκτήσουν δύναμη και θα αποκαλύψουν και θα καταγγείλουν τους δράστες στο σχολείο και στην αστυνομία έχοντας την σιγουριά πώς θα απεμπλακούν από αυτά τα τραγικά περιστατικά που βιώνουν. Τα παιδιά θα μπορούν να τα αντιμετωπίζουν και στην συνέχεια σιγά σιγά να κλείσουν της πληγές των ψυχών τους.

Εργατική τάξη και πώς μπορεί να κερδίσει τους αγώνες της:

Ένα αληθινό μάθημα κοινωνικής αγωγής .

Στην ΣΤ τάξη του δημοτικού τα παιδιά έχουν παρακολουθήσει το μάθημα κοινωνικής αγωγής, στην θέση του προτείνω ένα αληθινό μάθημα που να περιγράφει την σημερινή πραγματικότητα και την σύγχρονη πολιτική. Προτείνω αγώνες για την κατάρρευση του σάπιου κοινωνικού συστήματος και την πορεία μας σε ένα καλύτερο κόσμο που όλοι οι νέοι ονειρεύονται .

Στο τέλος του φάκελου φώς γίνεται μία προσπάθεια με το πρώτο διήγημα για παιδιά 12 αιτών και άνω της ΣΤ τάξης του δημοτικού ενώ για μικρότερα παιδιά το ίδιο το διήγημα θα γίνει πιο απλοποιημένο για να συνειδητοποιήσουν την πολιτική και οικονομική απάτη και πώς αυτή τα βλάπτει πριν καλά καλά γεννηθούνε.

Η συμμετοχή στο κάμπινγκ θα είναι με ένα συμβολικό ποσό την ημέρα όπου ένα μέρος των χρημάτων που θα μαζεύονται θα στηρίξουν την φιλοξενία παιδιών και οικονομικά ασθενών κοινωνικών ομάδων. Ένα άλλο ποσό θα πηγαίνει στο ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ και επίσης ένα άλλο μέρος των κερδών της ελπίδας προορίζονται για την πρόληψη ζημιών με επισκευές στις υποθαλάσσιες και χερσαίες σπηλαιώσεις που θέτουν σε κίνδυνο από γεωλογική κατάρρευση του οικισμού Τραχήλα ο οποίος είναι χτισμένος πάνω σε αρχαία σπήλαια τα οποία η θάλασσα και οι σεισμοί με το πέρασμα του χρόνου τα έχει διαβρώσει και επεκτείνει επικίνδυνα...

Όταν καταφέρουμε να διασώσουμε το χωριό τότε σαν ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ θα προσπαθήσουμε να δώσουμε εργασία και σε άλλους ανθρώπους κατά προτεραιότητα πάντα τραχηλιώτες με το να απασχοληθούν με την αισθητική αποκατάσταση των επισκευών και γενικότερα όλου του χωριού ειδική αρχιτέκτονες γεωλόγοι και άλλοι επιστήμονες θα απασχοληθούν ώστε να προτείνουν κάποιες μελέτες που θα ψηφίσουν οι τραχηλιώτες για πια θέλουν για το χωριό τους για αισθητική αποκατάσταση. Π.χ. να φτιάξουμε μια ωραία πρόσοψη του λιμανιού η οποία θα είναι και λειτουργική και θα μπορεί να εξυπερετητή και κάποιον αριθμό σκαφών αναψυχής που λειτουργούν με εναλλακτικές πηγές ενέργειας που δεν μολύνουν της θάλασσες . Να είναι πετρόχτιστο με πολεμίστρες περιμετρικά και μερικά κανόνια της παλιάς εποχής. Ενώ τα αγάλματα αρχαίων πολεμιστών και σοφών θα το διακοσμούν ενώ το πιο ωραίο γλυπτό θα είναι το βασιλόσκαλο όπου από αυτό κατά την μυθολογία ο Πάρις έκλεψε την ωραία Ελένη κάτω από τον δρόμο της Τραχήλας που διασχίζει το λιμανάκι της θα υπάρχει περιπατητική στοά έτσι ώστε να μπορεί να απολαύει κάποιος ένα περίπατο και να θαυμάσει τα αγάλματα από όλες της πλευρές τους. Ενώ στο μεγάλο άνοιγμα αριστερά της Τραχήλας όπως κοιτάμε την θάλασσα θα δημιουργηθεί μια υπερυψωμένη πλατεία στο ύψος του δρόμου που θα οδηγεί σε μία ασφαλή τοποθεσία για κολύμπι έξω από το λιμανάκι και σε προστατευμένη περιοχή με κυματοθραύστη λίγα εκατοστά κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας δημιουργώντας μια πολύ φυσική και βατή πετρόχτιστη παραλία με σκαλοπάτια και ανοξείδωτες κουπαστές έτσι

ώστε και μικρά μωρά να έχουν εύκολη και ασφαλή πρόσβαση για το μπανιάκει τους ενώ κάτω από την πλατειά η κοινότητα της Τραχήλας θα μπορεί να δύνη εργασία στους τραχηλιότες με τα διάφορα μαγαζάκια που θα κατέχει, μεζεδοπωλεία ταβέρνες σουπερ μάρκετ ήδη λαϊκής τέχνης καφέ μπαρ και άλλα τα οποία θα έχουν και φυσικά ανοίγματα από την οροφή για να μπορούν από κάτω να συντηρούνται και φυτά. Ενώ ξενοδοχειακές αγροτικές και άλλες μικρές συνεταιριστικές επιχρίσεις θα δημιουργηθούν στα περίχωρα της Τραχήλας μαζί με ένα εργοστάσιο επεξεργασίας αστικών λυμάτων και παροχής δωρεάν ηλεκτρικού ρεύματος σε όλους, όπως και άφθονου καθαρού και πηγαίου νερού. Στης επιχρίσεις αυτές τα κέρδη θα μοιράζονται υποχρεωτικά όλοι οι εργαζόμενοι. Που θα σέβονται την καθαριότητα και την ησυχία των υπολοίπων . Και αυτό θα το θυμίζουν όποτε χρειάζεται στους επισκέπτες, στους τουρίστες κ.τ.λ.

Στο μέλλον που η στάθμη της θάλασσας θα ανεβαίνει και διαρκώς το χωριό θα κινδυνεύει να βρεθεί κάτω από την επιφάνεια της, ένα μεγάλο έργο διάσωσης θα έχει αναλάβει ο ΣΥ.ΣΥ.Φ.Ο.Σ από τώρα με ένα μεγάλο κουμπάρ. Σκοπός του θα είναι με τα χρήματα αυτά να κατασκευαστή αρκετά βαθιά κάτω από το χωριό ένα κουτί από ανοξείδωτο χάλυβα η άλλα υλικά που θα έχει ανακαλύψει η επιστήμη στο μέλλον ως καλύτερα και φθηνότερα. Σκοπός τον συστοιχιών από αυτά τα κουτιά θα είναι το χωριό να επιπλέει έτσι ώστε να είναι αντησησημικό και όταν ανεβαίνει η θάλασσα να ανεβαίνει και το χωριό, το οποίο θα είναι ασφαλισμένο με συστοιχία από ιδικές ακυρώσεις με ισχυρά ελατήρια και αμορτισέρ που θα απορροφούν και την μικρότερη πίεση. Στους υπόγειους αυτούς χώρους θα μπορούν να φιλοξενηθούν τα κριονηκά σώματα όσον τραχηλιωτών το επιθυμούν. Το χωριό θα έχει την δυνατότητα να ρυμουλκηθεί ανοιχτά για να πάρει την θέση του κάτω από ένα γιγάντιο αστρόπλοιο που θα πετάει με αντηβαρήτητα ήσυχα σαν μια πεταλούδα. Και το οποίο θα προστατεύει το χωριό με τον ιδικό θόλο που θα διαθέτη. Για να μπορεί να ταξιδέψει στις διαστημικές αποικίες η σε άλλα πλανητικά συστήματα η ακόμα και απλά να αλλάξει τοποθεσία στη Γή με άλλα χωριά η άλλα μέρη. Και όταν στο κοντινό μέλλον οι επιστήμονες θα μπορούνε να επαναφέρουν

στην ζωή τους κρηονικούς Τραχηλιότες του παρελθόντος τότε ιδική γκουρού στην βηπάσσανα και σε άλλες τεχνικές διαλογισμού, δάσκαλοι, ψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι και εγκληματολόγοι θα αναλαμβάνουν να τους διδάξουν τα νέα πράγματα που θα συναντήσουν στους νέους αυτούς κόσμους. Αλλά και το πώς να συνυπάρξουν με τα υπόλοιπα πλάσματα του σύμπαντος γεμάτοι αγάπη και κατανόηση για το δώρο της αιώνιας ζωής. Ενώ πολύ φυσικά το ίδιο θα πράξουν και με τους παλαιότερους προγόνους τους όταν η ανθρωπότητα θα έχει ανακαλύψει την μηχανή του χρόνου για να τους επαναφέρουν σε ένα πραγματικό παράδεισο που θα έχουν φτιάξει για να τους υποδεχθούνε. Ενώ το ίδιο θα πράξουν και για όλα τα πλάσματα που έζησαν πάνω στην γη ακόμα και για τα πιο αρχέγονα με την διαφορά ότι τώρα θα ζούνε αθάνατα και χωρίς το ένα να βλάπτει το άλλο.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΙΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙ Ο ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΟΥ

ΧΛΩΡΙΔΑ ΤΑΪΓΕΤΟΥ

Ο Ταΐγετος έχει μεγάλη υψομετρική διαφορά, μικρή απόσταση από τη θάλασσα (12 χλμ.) και ασβεστολιθικά πετρώματα που εναλλάσσονται με σχιστόλιθους. Αν και μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ολοκληρωμένο ερευνητικό πρόγραμμα για όλο τον ορεινό όγκο, η χλωρίδα και η πανίδα που έχει καταγραφεί είναι εντυπωσιακή.

Συνολικά έχει καταρτισθεί κατάλογος με περισσότερα από 600 είδη φυτών, που ασφαλώς θα αυξηθεί με την πάροδο του χρόνου, γιατί σ' ένα βουνό όπως ο Ταΐγετος δεν μπορεί να υπάρχουν λιγότερα από χίλια είδη.

Περισσότερο γνωστά είναι τα σπάνια φυτά του Ταΐγέτου που είναι τα τοπικά ενδημικά (32), τα ενδημικά που υπάρχουν μόνο στο Ταΐγετο και σε ένα ακόμα ελληνικό βουνό, τα ενδημικά της Ελλάδας που φυτρώνουν εκτός των άλλων βουνών και στο Ταΐγετο και τα σπάνια για την Ελλάδα και την Ευρώπη είδη.

Βότανα και θεραπείες

Η φύση αποτελεί το μεγαλύτερο φαρμακείο. Το μυστικό της υγείας και της ομορφιάς βρίσκεται καλά κρυμμένο στα βότανα, τα αυτοφυή δηλαδή φυτά και ιδίως αυτά που φυτρώνουν στους καλλιεργημένους αγρούς και χρησιμοποιούνται σαν φάρμακα για τις διάφορες παθήσεις. Στην ελληνική φύση ευδοκιμούν πλήθος βοτάνων που, άλλα με την υπέροχη γεύση και άλλα με το άρωμά τους, μας χαρίζουν ωφέλεια και μας φτιάχνουν τη διάθεση. Πολλά από αυτά φυτρώνουν στο Ταΐγετο και στη Μάνη.

Μανιάτικα βιολογικά προϊόντα:

Μέλι, λάδι, ελιές, αλάτι, θεραπευτικά σαπούνια με βότανα, ζυμαρικά, τραχανά, γαλακτοκομικά, σύγκλινο, λαλάκια, πουλερικά, ζώα και άλλα πολλά είναι τα προϊόντα που μπορεί να βρει κάποιος στην Τραχήλα και στην ευρύτερη περιοχή.

Σπουδαίοι εικαστική καλλιτέχνες εκθέτουν τα έργα τους στην Τραχήλα, ενώ άλλοι στην ευρύτερη περιοχή, όπως συγγραφείς, και ποιητές, ενώ σπουδαίοι επιστήμονες Τραχηλιώτες, ψυχολόγοι, δικηγόροι, γιατροί, καπετάνιοι, ναυτική, αρχιτέκτονες, και άλλοι συνθέτουν ένα πληθυσμό, με υψηλό, μορφωτικό επίπεδο με αγωγή και ήθος.

Ονόματα:

Ειδικότητα:

Τραχηλιώτικη Παραδοσιακή τοπική κουζίνα στα Κωνσταντινέηκα.

Ζυμαρικά Τραχήλα:

Υλικά:

- 1) Χειροποίητα ζυμαρικά χρωματιστά από ζέα σε σχήμα τα γράμματα της λέξης Τραχήλα σε πάχος όσο και τα ζυμαρικά βίδες.
- 2) 2 κολοκυθάκια μέτρια.
- 3) 4 σκελίδες σκόρδο.
- 4) Ελαιόλαδο
- 5) Ελιές καλαμών μπουράκλες φτιαγμένες στην θάλασσα.
- 6) Μυτζήθρα.
- 7) Μαϊντανός, δυόσμος, βασιλικός.
- 8) Αλάτι, πιπέρι φρέσκο.

Εκτέλεση

Βράζουμε τα ζυμαρικά τα αποσύρουμε από τη φωτιά και τα αφήνουμε να περιμένουν στο νερό τους.

Σε ένα τηγάνι ρίχνουμε λάδι και σοτάρουμε σε μέτρια φωτιά τα κολοκυθάκια κομμένα σε κύβους προς τα τρία τέταρτα πριν γίνουνε προσθέτουμε το σκόρδο κομμένο σε

ροδέλες και της ελιές το ίδιο.

Όταν τα κολοκυθάκια είναι σχεδόν έτυμα και κάποια έχουν πάρει χρώμα σαν τηγανισμένα, προσθέτουμε τα ζυμαρικά, αλάτι, πιπέρι, και την μυτζήθρα τα ανακατεύουμε τρία λεπτά και προσθέτουμε τα μυρωδικά. Μαϊντανό, δυόσμο, βασιλικό, η αν θέλετε ένα από αυτά. Ανακατεύετε για τρία λεπτά.

Σερβίρεται στραγγιστά από τα πολλά λάδια με την ιδική κουτάλα για τα ζυμαρικά σε βαθύ πιάτο και ρίχνεται από πάνω μπόλικη μυτζήθρα και από πάνω της τρίβεται μαύρο πιπέρι. Στην άκρη του πιάτου γράφεται με τα ζυμαρικά ΤΡΑΧΗΛΑ και σερβίρεται.

Ελληνική Μυθολογία

Η πλούσια Ελληνική Μυθολογία περιλαμβάνει μύθους με αναφορές στα λουλούδια. Μερικοί από αυτούς είναι διάσημοι διεθνώς και μεταδόθηκαν προφορικά ή γραπτά μέσα στα βήθη των αιώνων. Στα κείμενά μας παραθέτουμε μύθους που αφορούν τα φυτά και τα δέντρα της ενότητας αυτής. Αν γνωρίζετε και άλλους μύθους της Ελληνικής μυθολογίας σχετικούς με δέντρα ή λουλούδια και θέλετε να τους δημοσιεύσουμε, παρακαλούμε επικοινωνήστε μαζί μας πληροφορίες και φωτογραφίες, στην ιστοσελίδα του [Γιάννη Κοφινά](#)

Χλωρίδα		
Δέντρα	Φυτά	
- Αγριελιά - Ακακία - Αμυγδαλιά - Βελανιδιά - Έλατο - Ελιά - Ευκάλυπτος - Κέδρος - Κουτσουπιά - Κυπαρίσσι - Μαυρόπευκο - Χρυσόξυλο	- Βαλεριάνα - Βασιλικός - Βατομουριά - Βερονίκη - Bellevalia - Βιόλα - Γαϊδουράγκαθο - Γάλανθος - Γαλατσίδα - Γλαδιόλα - Δενδρολίβανο - Δεντρογαλατσίδα - Διάνθος - Δυόσμος - Ηλιάνθεμο - Hypericum	- Μέντα - Μολόχα - Μυρτιά - Νάρκισσος - Νεραγκούλα - Ξυλόθρουμπος - Ορχιδέες - OriganumScambrium - Παπαρούνα - Πάππαρος - Περικοκλάδα - Πετρόχορτο - Πικραγκουριά - Πικραλίδα - Πικροδάφνη
Φυτά		
- Αγγινάρακι		

<ul style="list-style-type: none"> - Αγκάθι - Αγριαγκινάρα - Άγρια σπαράγγια -Αγριαρακάς - Αγριαψιθιά -Αγριοβιολέτα - Αγριοβρώμη - Αγριοζοχός -Αγριόκρινος -Αγριομπίζελο - Αγριοσέλινο - Αγριόσκορδο - Αγριοστάχυ - Αλουμινάκι -Ανεμώνη - Απουράνι - Άρτουκας -Astragalustaygeteus - Ασπάλαθρος -Ασπρόχορτο -Ασφάκα - Ασφόδελος - Αφάνα - Αχινός 	<ul style="list-style-type: none"> - Θαλασσόκρινος -Θυμάρι -Ιξός - Ίριδα -Καμπανούλα -Κάπαρη - Καρδίες - Καυκαλήθρα -Κεφαλάγκαθο - Κόκκινα κρίνα -Κουμαριά - Κουνούκλα - Κρινάκι -Κρίταμο -Κρόκος -Κυκλάμινο -Λεβάντα -Λούπινο - Μανουσάκι - Μαντζουράνα -Μάραθος -Μαργαρίτα - Μελισσόφυλο 	<ul style="list-style-type: none"> - Πολυριζούσα -Πτεροκέφαλος -Ρίγανη -Saxifraga - Σελινόχορτο -Σκόλυμος - Σκορδαψιός -Σκυλοκρεμμύδα -Σπάκα - Σπάρτα -Σταυραγκάθι - Σχίνος - Τραγοπώγων Ταϋγέτου -Τσάι -Τσουκνίδα -Φασκόμηλο -Φεγγαρόφυλλα - Φιδόχορτο -Φούσκα -Φραγκοσουκιά - Φτέρη - Φουσκούδι -Χαμομήλι - Χελιδονόχορτο - Χρυσάνθεμο - Χωνάκι - Ψευτοσέλινο - Hieracium pannosum - Stipa pulcherrima
--	---	---

ΠΑΝΙΔΑ ΤΑΪΓΕΤΟΥ

α) έντομα - πεταλούδες

Έχουν καταγραφεί περισσότερα από 110 είδη πεταλούδων με πιο σημαντικό το ενδημικό είδος *Polyommatus menelaos* που υπάρχει μόνο στο Ταΰγετο, καθώς και τα είδη *Plebejuseurygilus pelopides* και *Turanana endymion taygetica*, που υπάρχουν σε βουνά της Μικράς Ασίας και της Πελοποννήσου. Το βουνό θεωρείται μία από τις δύο πιο σημαντικές περιοχές της Πελοποννήσου, όσον αφορά τις πεταλούδες και τα έντομα γενικότερα.

β) ερπετά - αμφίβια

Από τα 33 ερπετά και αμφίβια ξεχωρίζουν τα δύο είδη σαύρας που είναι ενδημικά της Πελοποννήσου (*Lacertagraeca* και *Podarcispeloponnesiaca*) και η κρασπεδωτή χελώνα (*Testudomarginata*), που είναι το μόνο ενδημικό είδος της χερσαίας χελώνας στην Ελλάδα. Άλλα είδη είναι ο αλπικός τρίτωνας (*Triturusalpestris*), η Οχιά (*Viperaammodytes*), το σπιτόφιδο, ο Λαφιάτης ή Λαφίτης ο τετράχρωμος, η δεντρογαλιά κ.ά.

γ) Θηλαστικά

Κατά το παρελθόν υπήρχαν μεγάλα θηλαστικά που σήμερα έχουν εξαφανιστεί όπως αρκούδες, ελάφια, ζαρκάδια, αγριογούρουνα λύκοι ακόμα και ο λύγκας. Ο περιηγητής του 2ου μ.Χ. Παυσανίας, στα Λακωνικά γράφει: «Υπεράνω των Βρυσεών υψώνεται η κορυφή του Ταυγέτου η καλουμένη Ταλετόν. Αυτήν καλούν ιερή του Ήλιου, όπου θυσιάζουν στον Ήλιο. Όχι μακριά του Ταλετού είναι ο καλούμενος Ευόρας όπου τρέφονται και άλλα θηρία και προ πάντων άγριες κατσίκες. Και γενικά όλος ο Ταυγέτος έχει κυνήγι των κατσικιών τούτων και αγριογούρουνων και προ πάντων ελαφιών και άρκτων. Το μεταξύ του Ταλετού και Ευόρα ονομάζουν Θήρας».

Σήμερα στη πανίδα του βουνού έχουν παρατηρηθεί 19 θηλαστικά, στα οποία περιλαμβάνονται χαρακτηριστικά είδη της ημιορεινής και ορεινής ηπειρωτικής Ελλάδας, όπως η αλεπού (*Vulpesvulpes*), ο ασβός (*Melesmeles*), το κουνάβι (*Martesfoina*), ο λαγός (*Lepuscapensis*), ο σκαντζόχοιρος (*Erinaceusconcolor*) κ.ά. Έχουν επίσης αναφερθεί ο αγριόγατος (*Felissylvestris*) και το τσακάλι (*Canisaureus*), αν και η κατάσταση για τους πληθυσμούς αυτών των ειδών δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένη.

δ) ορνιθοπανίδα

Η Ορνιθοπανίδα είναι πλούσια με 85 περίπου είδη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ορισμένα απειλούμενα και προστατευόμενα είδη αρπακτικών πουλιών όπως ο Χρυσαιτός (*Aquilachrysaetos*), ο Σπιζαιτός (*Hieraetusfasciatus*), ο Φιδαετός (*Circaetusgallicus*), ο Πετρίτης (*Falco peregrinus*), το διπλοσάϊνο (*Accipitergentiles*), ο Σφηκιάρης (*Pernisapivorus*) και ορισμένα αρπακτικά περισσότερο κοινά όπως το βραχοκιρκίνεζο (*Falcotinunculus*) και ο μαυροπετρίτης που εμφανίζεται το καλοκαίρι.

Έχουν καταγραφεί 6 νυκτόβια αρπακτικά είδη : η πεπλογλαύκα (*Tytoalba*), ο Μπούφος (*Bubobubo*), ο Γκιώνης (*Otusscops*), ο νανόμπουφος (*Asiootus*), η κουκουβάγια (*Athenenoctua*) και ο χουχουριστής (*Strixaluco*).

Η περιοχή του Ταυγέτου φιλοξενεί: πετροχελείδωνα (*Ptyonoprognepupestis*), κοτσύφια (*Turdusmerula*), σπουργίτια (*Petroniapetronia*), κοράκια (*Corvuscorax*),

γερακότσιχλες, κίσσες (Garrulusglandarius), ελατοπαπαδίτσες (Parusater), σπίνι (Fringillaceolebs), δρυοκολάπτες (Picusviridis, Dendrocoposleucotos) που εντυπωσιάζουν με τα δυνατά κτυπήματα στους κορμούς των δένδρων, πετροπέρδικες (Alectorisgraeca) που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, φάσσες (Columbaralumbus), γερακότσιχλες (Turdusviscivorus), κ.ά.,

Η Νότια Μάνη και συγκεκριμένα το όρος Σαγιάς και το ακρωτήριο Ταίναρο, αποτελεί σημαντική περιοχή για τα αρπακτικά, το Σπιζαετό (Hieraetusfasciatus), το Πετρίτη και το Μπούφο, όπου το χειμώνα εμφανίζεται και ο Βασιλαετός. Η περιοχή αυτή αποτελεί περιοχή ανάπαυσης για τα αποδημητικά πουλιά, των οποίων το συστηματικό κυνήγι αποτελεί σοβαρό πρόβλημα.

Είναι φανερό πιστεύουμε ότι παρ' όλη την υποβάθμιση που έχει υποστεί η πανίδα του Ταυγέτου, παραμένει πλούσια και ενδιαφέρουσα και συνεπώς άξια προστασίας. Όσο αφορά την ποικιλία των πουλιών το βουνό είναι μία από τις δύο πιο σημαντικές περιοχές της Πελοποννήσου αλλά και της Ελλάδας, αφού αποτελεί το νοτιότερο σημείο της γεωγραφικής εξάπλωσης πολλών ειδών.

Η πανίδα και ιδιαίτερα για τα σπάνια πουλιά, κινδυνεύουν σήμερα εξαιτίας του ανεξέλεγκτου κυνηγιού, της λαθροθηρίας, των πυρκαγιών και των δηλητηρίων που ρίχνουν οι άνθρωποι.

Πληροφορίες και φωτογραφίες, στην ιστοσελίδα του [Γιάννη Κοφινά](#)

Πανίδα			
	ΠΤΗΝΑ	ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ	ΕΡΠΕΤΑ-ΕΝΤΟΜΑ
ΑΕΤΟΙ	- Βραχοκίρκινεζο	- Αγριόγατος	- Αγριομέλισσα
- Βασιλαετός	- Κιρκινέζι	- Αλεπού	- Ακρίδες
- Σπιζαετός	-	- Ασβός	- Αράχνες
- Σφηκιάρης	Κιτρινοσουσουράδα	- Κατσίκια	- Κάμπια
- Φιδαετός	- Κόρακας	- Κουνάβι	- Μέλισσα
- Χρυσαιετός	- Μαυροπετρίτης	- Λαγός	- Μπουρμπούνια
	- Μπούφος	- Λύγκας	- Πασχαλίτσες
	- Μυγοχάφτης	- Άγρια μοσχάρια	- Πεταλούδες
	- Ορτύκι	- Σκαντζόχοιρος	- Σκαθάρια
	- Πετρίτης	- Τσακάλι	- Σκούρκος
	- Τρυγόνι		- Τζίτζικας
	- Τσαλαπετεινός		

	-Τσίχλες -Φλώρος -Χουχουριστής		-Χελώνες -Σαύρα -Φίδια -Κονάκι -Ελικοπτεράκι
--	--	--	--

ΑΛΕΙΑ

Μεγάλη είναι και η ποικιλία ψαριών στο Μεσσηνιακό κόλπο και στην περιοχή της Τραχήλας που συμβάλει στη γαστρονομική απόλαυση των επισκεπτών.

Συναγρίδες , ροφοί, στείρες, κυνηγοί τσιπούρες, σαργοί, μπαρμπούνια, χταπόδια, σουπιές, αστακοί και άλλα πολλά ψάρια περιμένουν να τα απολαύσουν οι επισκέπτες είτε σαν γευσιγνώστες είτε σαν δύτες ή κολημβητές.

Στη Μάνη η ευγνωμοσύνη και η φιλοξενία, είναι θεότητες.

Παραδόσεις

Η σημασία της μανιάτικης αυτονομίας και η ηρωική αντίστασή της στην πίεση της οθωμανικής αυτοκρατορίας, είναι τεράστια και κανείς δεν μπορεί να την αρνηθεί. Την περίοδο εκείνη η Μάνη, προσέφερε, όχι μόνο ένα ασφαλές καταφύγιο σε κάθε διωκόμενο, αλλά κυρίως σηματοδοτούσε στις ψυχές των υπόδουλων Ελλήνων, το πραγματοποιημένο όραμα της ελεύθερης Ελλάδας. Οι χιλιάδες ένοπλοι και άριστα εκπαιδευμένοι Μανιάτες, αποτελούσαν τον κρίσιμο και καθοριστικό παράγοντα, κάθε ολοκληρωμένου σχεδίου που στόχευε στην αποτίναξη του τουρκικού ζυγού.

Η αντίληψη όμως ότι η μανιάτικη ελευθερία είναι κάτι που «εκδηλώνεται» για πρώτη φορά στην Τουρκοκρατία, επειδή το δύσβατο του τόπου και ο αγώνας ενός κατά βάση πολεμικού λαού υποχρέωσε τους Τούρκους να αποδεχθούν μια μορφή αυτοδιοίκησης Ελλήνων από Έλληνες, υποτιμά αν δεν αλλοιώνει την ουσία της μανιάτικης ελευθερίας.

Οι Οθωμανοί βρήκαν τη Μάνη ήδη ελεύθερη, ένοπλη και αποφασισμένη να προβάλλει και κατά των Τούρκων την ίδια πεισματική αντίσταση που είχε αντιτάξει και κατά των Ενετών, αλλά και άλλων. Η "λεπτομέρεια" αυτή, είναι που τη διαχωρίζει ουσιαστικά από άλλες περιοχές της Ελλάδας που ανέπτυξαν αντίσταση

κατά της Οθωμανικής κατοχής. Οι απαντήσεις θα πρέπει να αναζητηθούν στην ιδιαίτερη οργάνωση της Μανιάτικης κοινωνίας, που είναι μοναδική στον Ελλαδικό χώρο.

Στην περιοχή της Μάνης, από τη παρακμή της Σπάρτης έως και αρκετά χρόνια μετά την ίδρυση του Ελληνικού κράτους, υπήρξε έντονη η απουσία κάθε κρατικής οργάνωσης και διοίκησης. Έτσι οι Μανιάτες αναγκάστηκαν να ρυθμίσουν τη ζωή τους χωρίς την παρουσία κεντρικής δικαστικής και εκτελεστικής εξουσίας. Όρισαν έτσι τους δικούς τους κανόνες ζωής και συμπεριφοράς με οδηγό τη Παράδοση και την Ανάγκη.

Το κοινωνικό σύστημα της Μάνης ήταν ένα είδος ομοσπονδίας ανεξάρτητων και ελεύθερων γενών. Ο πυρήνας της ήταν η ένοπλη μανιάτικη πατριά που τα ίχνη της απώτερης καταγωγής της θα πρέπει να αναζητηθούν ίσως και πριν από τους ιστορικούς χρόνους. Η αρχαϊκή ένοπλη αγροτική πατριά ήταν από την αρχή και παρέμεινε σχεδόν μέχρι το τέλος ο άξονας της οικονομικής και της κοινωνικής οργάνωσης της Μανιάτικης κοινωνίας.

Στη μανιάτικη πατριά, η εξουσία των ενόπλων ανδρών που ανήκουν στο γένος, των "γερόντων" προσωποποιεί ένα σύστημα οργάνωσης, όσων προέρχονται από κοινούς προγόνους. Η οργάνωση αυτή ασκεί από κοινού, εκπροσωπούμενη από τον "πρώτο τη τάξει γέροντα" όλη τη διευθυντική και δικαστική εξουσία του γένους και τη διαχείριση των οικονομικών του πόρων.

Η κοινή καταγωγή, οι δεσμοί του αίματος, η αρχαϊκή Ελληνική κοινότητα και τα υψηλά αισθήματα αλτρουισμού και αυτοθυσίας που αναπτύσσονται μέσα σε αυτή κάνουν τους Μανιάτες να αισθάνονται όλο και πιο έντονη τη διαφορετικότητα τους από το σύνολο των άλλων που βρίσκονται γύρω τους.

Η κατάκτηση τους δεν θα είχε μόνο τη διάσταση μιας αλλαγής του επικυρίαρχου, αλλά θα έπαιρνε το νόημα μιας ολοκληρωτικής υπαρξιακής καταστροφής. Η ελευθερία, είναι για τις μανιάτικες πατρίες μια καθαρά βιωματική σχέση. Το γένος βίωνε την ελευθερία του ως τρόπο ζωής. σύμφυτο με την ίδια του την ύπαρξη. Και η υπεράσπιση της ελευθερίας αυτής ήταν το πρώτιστο μέλημα. Το πλέγμα της αλληλεξάρτησης των μελών της μανιάτικης πατριάς είχε κυρίως πολεμικό χαρακτήρα. Και οι μανιάτικοι οικισμοί είναι κατ' αρχήν οχυρά που υπηρετούν την άμυνα του γένους.

Τα αυτοκυβερνώμενα ελεύθερα γένη, συγκρούστηκαν άλλωστε επανειλημμένα με το Βυζαντινό Δεσποτισμό που επεδίωξε, ανεπιτυχώς την κατάλυση τους. Τα

Μανιάτικα φρούρια φαίνονται να αποτελούν μόνιμο πονοκέφαλο για τον "στρατηγό του θέματος" όπως και αργότερα για τον Δεσπότη του Μιστρά.

Η εγγενής αντίθεση των Μανιατών σε κάθε πολιτικό δεσποτισμό ταυτόχρονα με την επιβίωση της συνειδητής ελληνικότητας είχε οδηγήσει στο σχηματισμό ελληνικής εθνικής συνείδησης, από τα χρόνια του Βυζαντίου ακόμη, γεγονός που διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο και στη διαμόρφωση πολιτικών και φιλοσοφικών απόψεων όπως του Πλήθωνος Γεμιστού.

Η αυτόνομη Μάνη της Τουρκοκρατίας, δεν είναι παρά το ανεξάρτητο Ελληνικό κράτος που υπάρχει πριν από αυτήν και κατά τη διάρκεια της υπερασπίζεται με τα όπλα τα φυσικά του σύνορα. Η επανάσταση του 1821 ξεκινά σαν την ολοκλήρωση (επέκταση) αυτού του κράτους...

Στους κόλπους του ελεύθερου γένους, πραγματώθηκε ένας υψηλός κοινοτικός πολιτισμός με αναπτυγμένα αισθήματα αλτρουισμού και αλληλεγγύης. Το γένος υπήρξε για τους προγόνους μας το ασφαλές καταφύγιο της προσωπικής ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Όμως κάθε νέο κύμα προσφύγων, που έφτανε στη Μάνη καθώς η Ελλάδα καταλαμβάνονταν διαδοχικά από τους Τούρκους, τους Φράγκους ή τους Βενετούς, έπρεπε ή να υποταγεί στους προύχοντες του τόπου ή να τους πολεμήσει για ν' αποκτήσει την τοπική κυριαρχία.

Εκείνοι που υπερίσχυαν ονομάζονταν νυκλιάνοι οι άλλοι υποτακτικοί, αχαμνόμεροι ή φαμέλιοι. Το όνομα Νυκλιάνος πιστεύεται ότι προήλθε από τους κατοίκους της μεσαιωνικής πόλης Νύκλι (Τεγέα), που εγκαταστάθηκαν στην Κοίτα και ίδρυσαν μια μορφή Φεουδαρχίας στη Μάνη. Άλλη εκδοχή είναι ότι προέρχεται από το Βυζαντινό άρχοντα Νίκλο που μαζί με την ακολουθία του εγκαταστάθηκε στη μέσα Μάνη, μετά το 1453, προσπαθώντας να επιβάλλει με τα όπλα τη δική του φεουδαρχία.

Οι Νυκλιάνοι κατοικούσαν στα ψηλότερα μέρη και στα ψηλότερα σπίτια, τους πύργους. Οι αχαμνόμεροι ήταν υποχρεωμένοι να ζουν κοντά στους πύργους των νυκλιάνων, για τους οποίους δούλευαν και πολεμούσαν.

Με τον καιρό η δύναμη των Νυκλιάνων απέκτησε τη σφραγίδα της συνέχειας, η περηφάνια της καταγωγής τους μεγάλωσε και σιγά-σιγά δημιουργήθηκαν σόγια. Με την αύξηση του πληθυσμού συχνά κατοικούσαν στη Μέσα Μάνη δύο

Νυκλιάνικες οικογένειες στο ίδιο χωριό, που η κάθε μία προσπαθούσε να κυριαρχήσει. Στην Έξω Μάνη η φεουδαρχική ιεραρχία είχε ηπιότερη μορφή.

Σημείωση:

Περισσότερες από 1000 φωτογραφίες της χλωρίδας της πανίδας και της Τραχήλας είναι επεξεργαστές και υπάρχουν για να δημοσιευτούν στην παρούσα εργασία. Σκοπός να αναδείξουν την ομορφιά της. Όποιος επιθυμεί να συμβάλει με κύμματα ιδέες φωτογραφίες και άλλα για την Τραχήλα, παρακαλείτε να επικοινωνήσει μαζί μου. Διαθέσιμες 500 περίπου φωτογραφίες της Τραχήλας που τράβηξα ο ίδιος. Μπορείτε να δείτε τόσο της φωτογραφίες για το χωριό που αφορούν το παρών σύγγραμμα. Όσο και φωτογραφίες από σχέδια που έκανα μέσα στις φυλακές όσο και άλλων έργων τέχνης που δημιούργησα εκτός φυλακών και αφορούν ένα ντοκιμαντέρ που βρίσκεται σε αναζήτηση ανθρώπου για μοντάζ. Όλο αυτό το υλικό μπορείτε να το δείτε στο [sait](http://www.sait.com). Photobuket

Antreas-konstantineas sharetd their default aldum from photobuket pdckt.com

Επίσης μπορείτε να δείτε ένα βιντεάκι από ένα γλυπτό μου στο youtube στο [sait](http://www.youtube.com) www.youtube.com Ο Σταυροφόρος της Γνώσης.

Φιλικά Αντρέας Κωνσταντινέας 6987925500